

med både jobtræning og individuel jobtræning. Begge former for jobtræning kan foregå på en almindelig arbejdsplads, og en af forskellene er sådan set aflønningen, idet jobtræning er lønnet som et ganske almindeligt job, men en del af lønnen består af et offentligt løntilskud.

Vi har været bekymrede for, at hvis man uden videre kan fortsætte med jobtræning i kontant-hjælpssystemet, kan det komme til at betyde, at der er nogle unge, der bliver fristet til at søge over i kontanthjælpssystemet, fordi der her er mulighed for at komme på en ret høj ydelse, nemlig den, der svarer til højeste dagpengesats. Sådan er det jo tit i lovgivningen, at man står med forskellige, modstridende hensyn, man skal veje op mod hinanden.

Når der er et forslag om at begrænse jobtræningen, hænger det sammen med, at vi ikke vil have nogen former for sovepude i systemet; men det betyder ikke, at jeg ikke er fuldstændig enig i, at mange unge har godt af at komme ud på en rigtig arbejdsplads. Når man spørger kommunerne, siger de, at det kan man også bruge den individuelle jobtræning til, og den individuelle jobtræning er aflønnet med kontanthjælpen plus beskæftigelsestillægget på 15 kr., som det altså nu bliver foreslået at sætte ned til 8 kr. Så min store forhåbning er, at der fortsat vil blive gjort en stor indsats for at få de unge ud på arbejdspladserne med individuel jobtræning.

Jeg vil sige til hr. Bendt Bendtsen, at jeg ikke helt kan se logikken i, at hr. Bendt Bendtsen godt kunne gå med til at opretholde jobtræningen med aflønningen på 11.000 kr. om måneden, men vil af med beskæftigelsestillægget på sølle 8 kr. i timen. Jeg tror, det er godt, at man oven i den ret lave ungdomsydelse har en gulerod i form af et ekstra beløb til betaling for arbejdstøj og transport, og det er altså ikke nogen guldgrube, vi taler om.

Derudover er der en vis forstærket indsats for at få nogle af de unge til at gå i gang med en uddannelse. Men den uddannelse, vi taler om, er i vidt omfang en introducerende uddannelse til de rigtige uddannelser, for det er jo stadig sådan, at på de uddannelser, hvor man får SU, kan man ikke samtidig få kontanthjælp. Vi taler altså om et mindre, smalt område, hvor man kan tage en uddannelse, samtidig med at man får kontanthjælp, og her er det vigtigt for mig, at det også er uddannelsesforløb, der er præget af praktisk orienteret undervisning, fordi vi ved, at det er den undervisningsform overhovedet, der appellerer stærkest til de unge, der ikke vil gå i

gang med en rigtig SU-berettiget undervisning eller en undervisning med uddannelsesgodtgørelse.

Jeg håber altså, at når vi får klargjort noget af det, jeg betragter som helt klare misforståelser, vil hensigten i lovforslaget i virkeligheden vise sig at være den samme, som flere ordførere gav udtryk for, så vi på den måde kan få en bredere tilslutning til forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 23: Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Indførelse af beskæftigelseskrav og forlængelse af periode for unge kontanthjælpsmodtagere).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 4/10 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Inger Bierbaum (S):

Lovforslag nr. L 23 skal også ses som et tiltag for at få flere unge kontanthjælpsmodtagere under 25 år til at gå i gang med en uddannelse, og det skal samtidig ligestille dem med andre uddannelsessøgende.

Som vilkårene er i dag, kan en ung kontanthjælpsmodtager, der har haft en sammenhængende 12-måneders-periode med månedlige indtægter på 60 pct. af højeste dagpengesats opnå at få kontanthjælp på voksensatsen, altså

ca. 8.800 kr. Men for at motivere unge under 25 år til at gå i gang med en uddannelse forlænges kravet om arbejdsindtægter på de 60 pct. af dagpengesatsen til en 18-måneders-periode.

Med hensyn til vilkårene for forsørgere under 25 år skal der lægges mærke til, at der ikke sker nogen ændring, idet de fortsat er berettigede til voksensatsen.

Forslaget indeholder også en overgangsordning, så det kun er de nye unge, der kommer til i kontanthjælpssystemet, og som ikke tidligere har modtaget voksensatsen, der er omfattet af det. I de økonomiske beregninger skønnes det, at ordningen betyder, at den offentlige udgift bliver ca. 30 mio. kr. mindre i 1996, og at tallet stiger til 65 mio. kr. i 1999.

Også dette forslag skal selvfølgelig forhandles med de kommunale parter.

I Socialdemokratiet ønsker vi, at alle unge får mulighed for at tage en uddannelse, og derfor anbefaler vi lovforslaget. Jeg skal også her sige, at CD's ordfører desværre ikke kan være til stede, men at CD støtter forslaget.

Flemming Oppfeldt (V):

Det skal kunne betale sig at arbejde, både for de ældre og for de unge; men derudover gælder det om, at de unge bliver behandlet ligeligt, hvad enten de er på SU-lignende hjælp eller kontanthjælp. Derfor er det rimeligt, at beskæftigelseskravet øges til f.eks. 18 måneder for de unge under 25 år, hvis de skal modtage kontanthjælp efter voksensatsen.

Venstre er positivt over for lovforslaget, men vor endelige stillingtagen vil selvfølgelig afhænge af finanslovforhandlingerne, idet vi ønsker en langt mere offensiv social- og arbejdsmarkedspolitik.

Bendt Bendtsen (KF):

I bemærkningerne til lovforslaget skriver man, at forslaget skal ses som led i bestræbelserne på at tilskynde unge til at gå ind i et uddannelsesforløb.

Nu har det altid været konservativ politik at stille krav til de unge mennesker, der forsørges af det offentlige, og det er som bekendt større krav end dem, denne regering plejer at komme med.

En udvidelse af perioden fra 12 til 18 måneder for unge mennesker under 25 år for at de kan få den fulde sats, samtidig med at der stilles krav om, at indtægten skal stamme fra beskæftigelse, er et skridt i den rigtige retning.

Det medfører som allerede nævnt en besparelse af ikke uvæsentlig størrelse, og det er et fornuftigt sted at spare. Alle ved, at der er steder nok, hvor der er brug for pengene. I det hele taget må jeg sige på De Konservatives vegne, at jeg gerne vil stille yderligere krav til de unge arbejdsløse, idet det er ved at gå op for de fleste, at det er en god opdragelse at lære de unge, at her i tilværelsen skal der ydes, for at man kan nyde.

Jeg er ked af at skulle sige det endnu en gang, men jeg må også konstatere, at det er utroligt, at man på dette tidspunkt fremsætter endnu et forslag, der vedrører finanslovsforslaget, når man egentlig påtænker at forhandle om det senere.

Aage Frandsen (SF):

Jeg skal også med hensyn til dette lovforslag tale på hr. Villy Søvndals vegne og som ved det forrige lovforslag meddele, at SF ikke kan medvirke. I modsætning til, hvad der tilfældet med en række andre lovforslag, som bliver behandlet i dag, så er der her ikke noget andet formål end at spare. Her drejer det sig kun om at spare, mens nogle af de andre forslag trods alt også havde et andet formål.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ja, jeg skal også i dette tilfælde tale på hr. Bjørn Elmquists vegne. Som det var tilfældet med lovforslag nr. L 22, skal dette forslag ses som et led i regeringens ønske om at få flere unge med i et egentligt uddannelsesforløb. Hensigten er at stille mere rimelige krav til de unge, før de kan komme ud af den såkaldte ungesats. Det er også et mål at øge den unges motivation til at fortsætte i arbejde eller søge videreuddannelse, og på den baggrund kan Det Radikale Venstre støtte lovforslaget.

Tom Behnke (FP):

Det er ligeledes Fremskridtspartiets opfattelse, at incitamentet vender den rigtige vej i dette lovforslag, og derfor støtter vi forslaget.

Bruno Jerup (EL):

Ja, de borgerlige er ved at falde om halsen på hinanden og regeringen samtidig. Det er jo et af regeringens lovforslag, som har til formål at gøre unge til pariaer i det danske samfund. Hvis man er under 25 år, er det åbenbart regeringens forestilling, at man har væsentligt anderledes økonomiske behov, end hvis man tilfældigvis er 27 eller 29 eller 30 år.

Man gør det, at man udvider arbejdskravet til de under 25-årige fra 12 til 18 måneder, for at de kan komme over på over 25 år-satsen, så man kan spare 65 mio. kr. Det er måske overflødigt at nævne, at man fra regeringens side har ladet det, der hedder aktiveringsperioderne, komme med i dette udvidelseskrav, således at de 18 måneder kommer oven i aktiveringsforløbet. Med regeringens forslag er man altså i kommunerne stort set i stand til permanent at holde alle under 25 år på 5.600 kr., fra de kommer ud af 9. klasse og fremefter.

Vi ser det som en regulær chikane mod unge mennesker, og vi undrer os over, at den ligestilling, som Venstre taler om, den ligebehandling af mennesker, der skal være gældende, åbenbart ikke skal gælde dem, der er 24, 25, 26, 27 eller 28 år. Der sætter man en grænse på 25 år for mennesker, der ellers er i samme situation.

Som tidligere nævnt mener vi fra Enhedslistens side, at man skulle gå en helt anden vej i stedet for at foretage disse økonomiske overgreb mod unge mennesker, som man jo allerede startede for flere år siden, og som blev forstærket i 1994, og som man så nu i 1995 planlægger at forstærke yderligere. Og vi kan altså ikke gøre andet end at opfordre regeringen til at gå en anden vej.

Det er udmærket, at man øger indsatsen, men som sagt er regeringens planer et sammenurium af nogle ideer om at give de unge bedre muligheder for beskæftigelse og uddannelse og så en række forringelser, og det er desværre forringelserne, der er det fremherskende i det nuværende udspil.

Hvis regeringen ønsker en tilnærmelse mellem de forskellige ydelser: ydelserne til dem, der er under uddannelse, og ydelserne til dem, der er på aktivering, og andre ydelser, kan det jo bl.a. opnås ved, at man forhøjer statens uddannelsesstøtte, skoleydelse m.v. På det punkt går regeringen desværre den helt forkerte vej. Med et 6-måneders-beskæftigelseskrav kan man næppe have nogen motivation til at søge uddannelse, hvor man jo bliver lige så dårligt behandlet af regeringen.

Så hvis regeringen ønsker, at flere unge skal uddanne sig, kan man jo starte med at afskaffe adgangsbegrænsningen og forbedre forholdene på erhvervsskolerne, så det bliver mere attraktivt for de unge. Det er næppe ved at opfinde nye, sofistikerede ungdomsuddannelser, som kun opfylder nogle behov i forskellige ministerhoveder, man bliver i stand til at ændre på det forhold.

L 23 er ikke et lovforslag, vi kan støtte, men det har man sikkert allerede forstået; og hvis der er nogen, der i deres fantasi havde forestillet sig det, må jeg bare sige, at vedtagelsen af den slags svineri bliver uden vores stemmer.

Man har hørt om pisk og gulerod-metoden, men regeringen har åbenbart over for unge mennesker valgt en politik, der hedder pisk og pisk-metoden.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Ideen med L 23 er jo netop at fjerne nogle af de barrierer, der kan være for, at unge mennesker går i gang med en uddannelse, og nogle af barriererne kan jo være, at de får en højere ydelse, når de ikke er i uddannelse, end når de er i uddannelse, og jeg var da glad for, at hr. Bruno Jerup erkendte, at der kunne være en idé i at harmonisere ydelserne. At han så har den naive forestilling, at man bare kan sætte SU-ydelsen op, kan selvfølgelig ikke undre, men derudover vil jeg gerne takke for den tilslutning, der var til lovforslaget.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 24: Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. (Aktivering af unge). Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen). (Fremsat 4/10 95).